

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΑΣΗ ΣΗΜΕΡΑ

Κωνσταντίνος Δημόπουλος, Δασολόγος M.Sc.
Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης
Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος

Τα δάση στην Ελλάδα

- ✓ Με τον όρο δάση και δασικές εν γένει εκτάσεις εννοούμε τις εκτάσεις που προστατεύονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας
- ✓ Σύμφωνα με τη μία Εθνική Δασική Απογραφή, η δασοκάλυψη στη χώρα είναι: 3,359 εκ. ha (25,5%) υψηλών δασών
3,154 εκ. ha (23,9%) δασικών εκτάσεων,
χωρίς να περιλαμβάνονται οι χορτολιβαδικές εκτάσεις που θεωρούνται υψηλής οικολογικής αξίας
- ✓ Είναι δημόσιου χαρακτήρα το 65,5% των δασών και 83,3% των δασικών εκτάσεων

Ελληνικά δάση: Πλούσια σε βιοποικιλότητα

- ✓ Αντιπροσωπεύουν μία τεράστια ποικιλία οικοσυστημάτων, γενετικών πόρων και φυσικής ομορφιάς με σχεδόν 6.000 είδη από τα οποία περισσότερα από 700 είναι ενδημικά.
- ✓ Έχουν καταγραφεί 454 είδη πουλιών και συνολικά τετραψήφιος αριθμός ειδών **πανίδας** (ψάρια, αμφίβια, ερπετά, θηλαστικά και ασπόνδυλα)

Η διαχείριση στα ελληνικά δάση

- ✓ Η διαχείριση των ελληνικών δασών γίνεται με διαχειριστικά σχέδια, με προδιαγραφές μέχρι πρόσφατα του 1953 και του 1965
- ✓ Είχαν ως βασικό διαχειριστικό στόχο τη διαχείριση για **παραγωγή ξύλου**
- ✓ Τα ξυλώδη προϊόντα αποφέρουν **έσοδα** περίπου **14.000.000** ευρώ το χρόνο, ποσό το οποίο υπολείπεται κατά πολύ σε σχέση με την έκταση των δασών της χώρας
- ✓ Σήμερα παρατηρείται αυξημένη ζήτηση για καυσόξυλα σε σχέση με τη ζήτηση για τεχνική ξυλεία

Η διαχείριση στα ελληνικά δάση

- ✓ Τα τελευταία χρόνια η ζήτηση για **μη ξυλώδη προϊόντα** αυξάνεται
- ✓ Υπάρχουν πολλές εκτάσεις που σήμερα είναι **εκτός διαχείρισης**, είτε λόγω έλλειψης διαχειριστικών μελετών, είτε γιατί δεν είναι συμφέρουσα η διαχείρισή τους (όπως τα δάση της Χαλεπίου Πεύκης)
- ✓ Οι **νέες προδιαγραφές** που εγκρίθηκαν πρόσφατα με σχετική Υ.Α. χρησιμοποιούν εργαλεία που ήδη χρησιμοποιούνταν από τη δασική πράξη και εκσυγχρονίζουν σε πολλά σημεία την κατάρτιση των διαχειριστικών μελετών

*Η αντίστοιχη Ομάδα Εργασίας αναμένεται να **εκσυγχρονίσει** συνολικά τις προδιαγραφές των διαχειριστικών μελετών ώστε να εξασφαλίσει την πολυλειτουργικότητα των δασικών οικοσυστημάτων*

Απασχόληση και οικονομία

Χρηματοδότηση Δασοπονίας

- ✓ Στους εθνικούς πόρους συμπεριλαμβάνονται κυρίως έσοδα από τον Ειδικό Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου (παραγωγή ξύλου και άδειες θήρας), τον Τακτικό Προϋπολογισμό και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
- ✓ Στα ανωτέρω εργαλεία προστίθενται και αυτά του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) που θα διαχειριστεί η Δασική Υπηρεσία τα οποία θα τονώσουν την προστασία των δασών και την τοπική οικονομία

Απασχόληση στο δασικό τομέα

Στη διαχείριση και εκμετάλλευση των δασών εργάζονται εκτός από τις δασικές υπηρεσίες και οι δασικοί συνεταιρισμοί.

- Σήμερα δραστηριοποιούνται στο δασικό τομέα 784 δασικοί συνεταιρισμοί με εγγεγραμμένα 20.000 μέλη
- Λειτουργούν επίσης και 25 συνεταιρισμοί ρητινοκαλλιεργητών με 2.500 περίπου εγγεγραμμένα μέλη
- Στον τομέα της δασικής βιομηχανίας δραστηριοποιούνται 699 δασικές βιομηχανικές μονάδες που απασχολούν 13.000 εργαζόμενους
- Ο νόμος 4423/2016 για τους ΔΑΣΕ ισχυροποιεί την απασχόληση των δασεργατών στις υλοτομικές εργασίες (ισχυροί και βιώσιμοι δασικοί συνεταιρισμοί, ενίσχυση του επαγγέλματος του δασεργάτη και κίνητρα για αυτούς)

Ξυλώδες κεφάλαιο

Το συνολικό ξυλώδες κεφάλαιο των παραγωγικών ελληνικών δασών ανέρχεται σε 151.000.000 m³, με μέση ετήσια αύξηση 4.000.000 m³ το οποίο αναλύεται ως εξής:

- **Κωνοφόρα:** 77.000.000 m³ ξυλώδες κεφάλαιο (112 m³/ha)
1.940.000 m³ ετήσια προσαύξηση (2,82 m³/ha)
- **Πλατύφυλλα:** 60.000.000 m³ ξυλώδες κεφάλαιο (69 m³/ha)
1.900.000 m³ ετήσια προσαύξηση (2,12 m³/ha)
- **Αείφυλλα πλατύφυλλα:** 21.000.000 m³ ξυλώδες κεφάλαιο
με ετήσια προσαύξηση (0,45 m³/ha)

Η παραγωγή από το 1998 έως το 2016 είναι περίπου κατά μέσο όρο:

- 445 χιλ. m³ τεχνικής ξυλείας
- 812 χιλ. m³ καυσοξύλου

Άρα έχουμε μεγάλο περιθώριο αύξησης της παραγωγής και των εσόδων για να φτάσουμε στο 1% του ΑΕΠ

Δάση και κτηνοτροφία

Βοσκήσιμες γαίες: Ένας από τους μεγαλύτερους σε έκταση ανανεώσιμους φυσικούς πόρους της χώρας μας

- Οι βοσκήσιμες γαίες σήμερα, ανέρχονται σε 7.000.000 ha περίπου και αποτελούνται από ποολίβαδα, φρυγανολίβαδα, θαμνολίβαδα, μερικώς δασοσκεπείς εκτάσεις και δάση στα οποία επιτρέπεται η βοσκή
- Στις εκτάσεις αυτές βόσκει το 80% περίπου του ζωικού κεφαλαίου των προβάτων και αιγών της χώρας μας και το 20% των βοοειδών αντίστοιχα

Το 2017 θεσμοθετήθηκαν για πρώτη φορά διαδικασίες και προδιαγραφές για την ανάπτυξη ολοκληρωμένων **Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης**

Με τα Σχέδια Διαχείρισης Βόσκησης θα εξασκείται πλέον **αιιφορική κτηνοτροφία**

Δάση και Θήρα

- ✓ Η θήρα αποτελεί εργαλείο διαχείρισης των θηραματικών πληθυσμών
- ✓ Η Δασική Υπηρεσία εκδίδει ετησίως άδειες σε περισσότερους από 180.000 κυνηγούς και ασκεί έλεγχο επί της δραστηριότητας
- ✓ Η θήρα, με το ισχυρό θεσμικό πλαίσιο που τη διέπει και τους ελέγχους που γίνονται από τα αρμόδια όργανα, συμβάλλει στην τοπική, περιφερειακή και εθνική οικονομία και στην αειφορία των θηραματικών πόρων

Σοβαρές απειλές των ελληνικών δασών

- ✓ Κλιματική αλλαγή
- ✓ Δασικές πυρκαγιές
- ✓ Λαθροϋλοτομίες
- ✓ Ασθένειες-Παθογόνοι οργανισμοί
- ✓ Παράνομη εμπορία μη ξυλωδών προϊόντων (Ένας νέος σημαντικός κίνδυνος για τα δάση μας)

Σημαντικά εργαλεία σήμερα

- ✓ Κύρωση των **δασικών χαρτών** περίπου στο 1/3 της χώρας με σχεδιασμό να ολοκληρωθούν δασικοί χάρτες στο σύνολο της χώρας μέχρι το 2020
- ✓ Η **δασική έρευνα** είναι ιδιαίτερα δραστήρια τόσο σε ελληνικό, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο
- ✓ Οι **τεχνολογικές εξελίξεις** μπορούν να βελτιώσουν τη διαχείριση και προστασία των δασών (ΕΠΑΔ-ΕΠΑΔΑΠ)
- ✓ Η διευρυνόμενη αναγνώριση της οικονομικής σημασίας των **Μη Ξυλωδών Δασικών Προϊόντων** και των **άυλων υπηρεσιών** των δασών

Σημαντικά εργαλεία σήμερα

- ✓ Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης/Δασικά μέτρα (**285.000.000** ευρώ)
- ✓ Πρόγραμμα Αντιπυρικής Κοινωφελούς Εργασίας με 5.066 άτομα στις Δασικές Υπηρεσίες
- ✓ Προγράμματα LIFE
- ✓ Ερευνητικά και άλλα προγράμματα και συμβάσεις που χρηματοδοτούνται από το Πράσινο Ταμείο
- ✓ Διασυνοριακά προγράμματα (Interreg)

Εθνική Στρατηγική για τα Δάση

- ✓ Χρειάζεται να καθοριστεί ο στρατηγικός σχεδιασμός για τα επόμενα 20 χρόνια
- ✓ Να τεθούν στόχοι, σκοποί και δείκτες μέτρησης και παρακολούθησής τους (Ενδιάμεσοι πενταετείς στόχοι)
- ✓ Να τεθούν προτάσεις για τη βελτίωση της νομοθεσίας και της διοικητικής αναδιάρθρωσης του δασικού τομέα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Κωνσταντίνος Δημόπουλος, Δασολόγος M.Sc.
Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης
Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος